

Eörsi „kihallgatása” Pozsonyban

Eörsi István 1965-ben írt drámáját, *A kihallgatást* először a berlini Schaubühne tűzte műsorára 1984-ben. Öt évvel később a kaposvári színházban került színre, most pedig a Szlovák Televízió készített nyolcvanöt perces filmet a műből.

Fótit, a börtönigazgatót *Josef Vajda* formálta meg *Ján Zeman* rendezésében, a figura legbensőbb énjét is tisztán láttatva. Jelentős drámai szerepek gazdája ez a harminckilenc éves szlovák színész. Aljoskát játszotta a Karamazov testvérekben. Ebben az évadban, a pozsonyi Nemzeti Színház színpadán Sartre Zárt tárgyalásában és Canetti Esküvőjében kapott kiemelkedő feladatot.

— *Fóti Ferenc dilemmája, hogy kitarisson-e barátja mellett, vagy önző módon csak a maga életét mentse, hálás, ugyanakkor nem könnyű feladat a színész számára. Ilyen helyzetben a lélek legmélyebb rétegeibe kell alászállnia.*

— Valóban nehéz percek voltak ezek, hiszen Fóti kapott egy másik, láthatatlan partnert is az írótól: a félelem mindvégig ott áll mellette, kíséri őt, tapad rá, nincs egy perc, amikor nyugton hagyáná.

— *Lehet, hogy nem is annyira a barátján, mint inkább saját magán akar segíteni?*

— A kérdés sokkal bonyolultabb annál, mint hogy igennel vagy nemmel vála-

Méry Gábor felvétele

szoljak rá. És én éppen ebben látom **Eörsi** nagyságát. A jellemek, a párbeszédetek olyanokra kidolgozottak és mélyrehatóak nála, hogy minden mondat mögött egy újabb, rejtett gondolatsort találtam. Fóti, még ha saját meggyőződése ellen cselekszik is a börtönben, ugyanúgy szenved, mint a többiek. Szenved, mert a helyzetéből eredően önmaga foglya. Szabadon él és szabadon mozog, igazából mégsem különbözik az élete a többiekétől, akik a cellában várják az „új időszámítást”.

— *Önmagáról mit állapít meg a színész, amikor ilyen szerepet játszik?*

— Engem egyetlenegy dolog foglalkoztatott, miközben a szerepre készültem. Az, hogy Fóti helyében én vajon

mit tennék? Természetesen gyorsan elhitettem magammal: én, a becsületes, biztosan megmenteném a barátomat, még ha az életemet kockáztatnám, akkor is. Aztán amikor jobban belegondoltam és elbizonytalanodtam, kezdtem rosszul érezni magam. Az életemet adnám? Azt az egyet, ami van? Ki tudja, hogy döntenék... Sokat és sokféle szerepet játszottam már, de ekkora lelki csatára, mint **Eörsi István**, nagyon kevés író szólított fel.

— **Eörsinek** üzen valamit?

— Csak annyit: köszönöm, hogy megírta a darabot és tiszteltem őt a bátorságáért. Ő tényleg elmondhatja magáról, hogy mint író, szembe-szegült a régi rendszerrel.

Szabó G. László